

بودجه و برنامه‌های مالی دولت

۱- الزامات بودجه سال ۱۳۸۶

ساله کشور و برنامه چهارم توسعه بود. این لایحه در چارچوب سیاست‌های کلان دولت و در راستای اصول محوری دولت نهم یعنی عدالت‌گسترشی، مهروزی، خدمت به بندگان خدا و پیشرفت و تعالی مادی و معنوی کشور تهیه و تدوین شد.

قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور به عنوان سومین قانون بودجه برنامه چهارم توسعه (۱۳۸۴-۸۸) در چارچوب برنامه مذکور و بدون استقراض از سیستم بانکی تهیه و تنظیم شد. مبنای تهیه لایحه بودجه سال ۱۳۸۶، سند چشم‌انداز بیست

کادر شماره ۳ - خلاصه‌ای از بخشنامه بودجه سال ۱۳۸۶

جهت‌گیری‌ها و راهبردهای اساسی لایحه بودجه سال ۱۳۸۶ عبارت بودند از:

- ۱- ارتقای سلامت و بهبود کیفیت زندگی از طریق تامین، حفظ و ارتقای سلامت افراد و جامعه، توسعه آموزش همگانی سلامت، ارتقای امنیت غذا و تغذیه و عادلانه ساختن دریافت خدمات سلامت و ارتقای امنیت غذا و تغذیه
- ۲- امنیت ملی از طریق گسترش روابط خارجی، تنظیم و گسترش اعطای کمک‌های توسعه‌ای رسمی به کشورهای هدف، تمرکز در سیاست‌گذاری و ساماندهی امور اتباع خارجی و ارتقای توان و آمادگی رزمی نیروهای مسلح
- ۳- ارتقای امنیت انسانی و عدالت اجتماعی از طریق گسترش جامع، فراگیر و اثربخش نظام جامع تامین اجتماعی، کنترل و پیشگیری از جرایم و آسیب‌های اجتماعی و کنترل و کاهش پدیده اعتیاد و مبارزه فراگیر با مواد مخدر
- ۴- تعامل فعال با اقتصاد جهانی از طریق اتخاذ استراتژی تولید برای صادرات، توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی و ایجاد زیرساخت‌های مناطق آزاد تجاری
- ۵- توسعه مبتنی بر دانایی و اخلاق و فرهنگ از طریق ایجاد و گسترش خدمات عمومی الکترونیکی، گسترش کمی و بهبود کیفیت عرضه خدمات پایه، ایجاد فرصت‌های برابر آموزشی به ویژه در مناطق کمتر توسعه‌یافته و توسعه فضاهای فرهنگی و هنری
- ۶- توسعه امور قضایی از طریق بهبود کارآیی و اثربخشی نظام قضایی، ارتقای خدمات ثبت و افزایش مشارکت مردم و نهادهای مدنی در حوزه قضایی

ادامه کادر شماره ۳

- ۷ نوسازی دولت و ارتقای اثربخشی حاکمیت از طریق یکپارچه‌سازی امور سیاست‌گذاری کلان فن‌آوری اطلاعات، تمرکز زدایی از حوزه‌های اداری و اجرایی در مدیریت کشور و توسعه به کارگیری فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات در حوزه‌های مختلف
- ۸ بسترسازی برای رشد سریع اقتصادی از طریق برقراری انضباط مالی و بودجه‌ای برای تامین اعتبارات هزینه‌ای دولت حتی‌المقدور از منابع غیر نفتی و ممنوعیت تامین کسری بودجه از طریق استقراض از سیستم بانکی، توسعه بخش کشاورزی با هدف خودکافی‌ی در تولید محصولات اساسی کشاورزی و کاهش برنامه‌ریزی شده وابستگی بودجه عمومی به درآمد نفت و اختصاص درآمد نفت به توسعه سرمایه‌گذاری در کشور
- ۹ آمايش سرزمهين و توازن منطقه‌اي از طریق توسعه مناطق مرزی با هدف تقویت همگرایی‌های ملی و پیوند مناطق مرزی با اقتصاد ملی و فرامی، اولویت توسعه روستاهای و شهرهای کوچک با نگاه تمرکز زدایی از شهرهای بزرگ و ساماندهی عشايري کشور
- ۱۰ توسعه فرهنگی از طریق توسعه و ارتقای فعالیت‌های رسانه‌ای، ارتقای فرهنگ عمومی و رونق اقتصاد فرهنگ و حفاظت از میراث فرهنگی و توسعه گردشگری و صنایع دستی
- ۱۱ رقابت‌پذیری اقتصاد از طریق ایجاد مناطق ویژه صنایع مبتنی بر فن‌آوری‌های برتر در جوار قطب‌های علمی صنعتی کشور، تقویت تشكل‌های حرفه‌ای و تخصصی غیردولتی در بخش‌های اقتصادی و توسعه بنگاه‌های کوچک و زودبازده، و
- ۱۲ حفظ محیط زیست از طریق حفاظت و بهره‌برداری پایدار از منابع طبیعی و منابع پایه تولید کشاورزی، صیانت از جنگل‌ها و مراتع کشور و کاهش آلودگی هوای شهرهای بزرگ.

۲-۱۰- کلیات اجرای بودجه

در سال مورد بررسی، بودجه کل کشور بر پایه نرخ ارز محاسباتی هر دلار ۸۹۰۰ ریال تنظیم شد؛ البته دریافت‌ها و پرداخت‌های ارزی بودجه طی سال ۱۳۸۶ بر مبنای نرخ رایج ارز در بازار بین‌بانکی به طور متوسط ۹۲۸۵ ریال به ازای هر دلار تعییر و به حساب‌های خزانه‌داری کل واریز گردید.

در سال ۱۳۸۶، همانند سال قبل رقم شفاف‌سازی قیمت (یارانه) حامل‌های انرژی در ارقام مصوب و عملکرد بودجه وجود نداشت. در سال‌های ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۴، رقم شفاف‌سازی قیمت حامل‌های انرژی از طرف منابع در قسمت سایر درآمدها (درآمدهای حاصل از مالکیت دولت) و از طرف مصارف در قسمت پرداخت‌های هزینه‌ای طبقه‌بندی می‌شد.

در قانون بودجه سال ۱۳۸۶، قیمت نفت خام صادراتی ۴۵ دلار به ازای هر بشکه تعیین شد. قیمت مذکور در سال‌های ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ به ترتیب معادل ۲۸ و ۴۰ دلار بود. در این سال همانند سال ۱۳۸۵ و سال‌های برنامه سوم توسعه، مازاد وجود ارزی حاصل از صدور نفت خام مطابق با ساز و کار پیش‌بینی شده در ماده ۱ قانون برنامه چهارم به «حساب ذخیره ارزی حاصل از عواید نفت» واریز شد تا برای مقابله با نوسانات احتمالی ناشی از کاهش درآمدهای ارزی حاصل از صادرات نفت خام و جلوگیری از آثار انساطی وجود مذکور بر بودجه دولت به کار گرفته شود.

گزارش اقتصادی و تراز نامه سال ۱۳۸۶

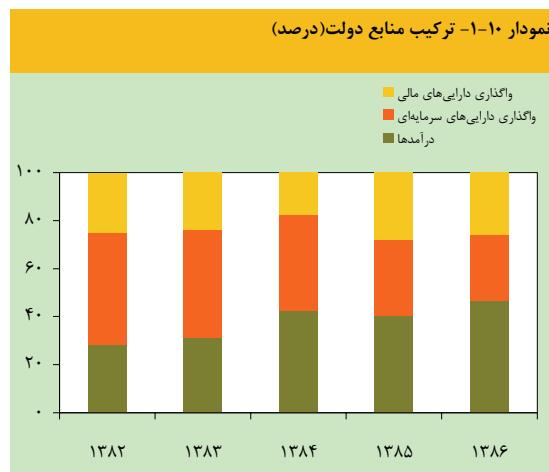
دارایی‌های سرمایه‌ای (بدون دریافت‌ها و پرداخت‌های اختصاصی) به ترتیب ۱۷۵۷۲۵/۱ و ۱۶۸۱۳۷/۸ میلیارد ریال بود. بدین ترتیب، تراز عملیاتی و سرمایه‌ای مصوب (مجموع تراز عملیاتی و خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب) با ۱۴۰۱۰۴/۱ میلیارد ریال کسری مواجه بود که مقرر گردید کسری مذبور از محل خالص واگذاری دارایی‌های مالی که بخش عمدۀ آن از محل برداشت از حساب ذخیره ارزی بود، تامین مالی گردد.

براساس قانون و متمم بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور، درآمدهای مصوب شامل درآمدهای مالیاتی و سایر درآمدهای بودجه عمومی دولت (به استثنای درآمدهای اختصاصی) و پرداخت‌های هزینه‌ای مصوب (به استثنای پرداخت‌های اختصاصی) به ترتیب معادل ۲۷۷۵۰/۴ و ۴۲۵۱۹۹/۷ میلیارد ریال بود. در نتیجه تراز عملیاتی مصوب با ۱۴۷۶۹۱/۳ میلیارد ریال کسری مواجه بود. همچنین دریافت‌ها و پرداخت‌های مصوب از محل واگذاری و تملک

کادر شماره ۴ - متمم قانون بودجه سال ۱۳۸۶

طبق قانون اصلاح جداول برنامه چهارم توسعه و قانون بودجه سال ۱۳۸۶، به منظور تامین کسری اعتبار گازرسانی به روستاهای کشور (مصطفوی ۱۳۸۶/۹/۷) به دولت اجازه داده شد معادل ارزی مبلغ ۹۵۰۰ میلیارد ریال از حساب ذخیره ارزی برداشت و پس از فروش، درآمد حاصله را به خزانه‌داری واریز و تا سقف مبلغ فوق برای تامین کسری اعتبار گازرسانی به روستاهای کشور اختصاص دهد.

منابع و مصارف متمم بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور		
منابع		
۱۰۰۳/۱	۹۵۰۰	واگذاری دارایی‌های مالی - استفاده از موجودی حساب ذخیره ارزی - گازرسانی به روستاهای کشور
۱۰۰۳/۱	۹۵۰۰	جمع منابع
مصارف		
۱۰۰۳/۱	۹۵۰۰	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی - سایر
۱۰۰۳/۱	۹۵۰۰	جمع مصارف

ترکیب منابع بودجه مصوب دولت در سال ۱۳۸۶ (به استثنای درآمدهای اختصاصی) شامل ۴۲/۸ درصد از محل درآمدها، ۲۷/۱ درصد از محل واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و ۳۰/۱ درصد از محل واگذاری دارایی‌های مالی بود. ترکیب مصارف بودجه مصوب دولت نیز در این سال (به استثنای هزینه‌های اختصاصی) شامل ۶۵/۵ درصد بابت پرداخت‌های هزینه‌ای، ۲۵/۹ درصد بابت تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و ۸/۶ درصد بابت تملک دارایی‌های مالی بود.

فصل ۱۰ بودجه و برنامه‌های مالی دولت

از محل واگذاری دارایی‌های مالی تامین شد. ترکیب مصارف بودجه نیز (به استثنای هزینه‌های اختصاصی) معادل $65/9$ درصد بابت پرداخت‌های هزینه‌ای، $24/6$ درصد بابت تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و $9/5$ درصد بابت تملک دارایی‌های مالی تحقق یافت.

ارقام عملکرد بودجه عمومی دولت در سال مورد بررسی نشان می‌دهد که منابع بودجه عمومی دولت (به استثنای درآمدهای اختصاصی) به ترتیب $46/7$ درصد از محل درآمدها، $27/3$ درصد از محل واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و $26/0$ درصد

جدول ۱-۱۰- منابع و مصارف بودجه عمومی دولت

(به استثنای درآمدها و هزینه‌های اختصاصی)

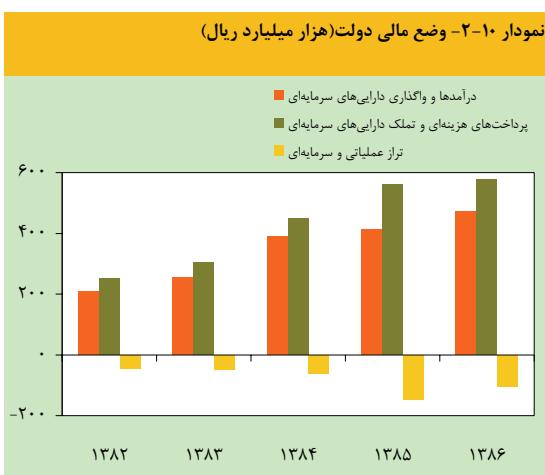
(میلیارد ریال - درصد)

منابع	مصوب (۱)						متغیر					
	سهم از کل	درصد	عملکرد	سهم از کل	درصد	عملکرد	سهم از کل	درصد	عملکرد	سهم از کل	درصد	متغیر
۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۱/۲	۶۳۹۱۰۹/۰	۵۷۴۹۸۹/۲	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۸/۶	۶۴۸۹۵۱/۷	۵۹۷۷۱۶/۵	۱۳۸۶	۱۳۸۵	
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۱/۲	۶۳۹۱۰۹/۰	۵۷۴۹۸۹/۲	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۸/۶	۶۴۸۹۵۱/۷	۵۹۷۷۱۶/۵	۱۳۸۶	۱۳۸۵	
۴۶/۷	۴۰/۲	۲۹/۰	۲۹۸۲۰۳/۱	۲۳۱۱۳۰/۸	۴۲/۸	۴۰/۹	۱۳/۵	۲۷۷۷۵۰/۸۴	۲۴۴۴۵۵/۳	۱۳۸۶	۱۳۸۵	درآمدها
۲۷/۳	۳۱/۸	-۴/۴	۱۷۴۷۹۱/۸	۱۸۲۷۹۷/۲	۲۷/۱	۳۰/۷	-۴/۱	۱۷۵۷۲۵/۱	۱۸۳۲۵۳/۲	۱۳۸۶	۱۳۸۵	واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای
۲۶/۰	۲۸/۰	۳/۱	۱۶۶۱۱۴/۰	۱۶۱۰۶۱/۲	۳۰/۱	۲۸/۴	۱۵/۱	۱۹۵۷۱۸/۲	۱۷۰۰۰۸/۰	۱۳۸۶	۱۳۸۵	واگذاری دارایی‌های مالی
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۱/۲	۶۳۹۱۰۹/۰	۵۷۴۹۸۹/۲	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۸/۶	۶۴۸۹۵۱/۷	۵۹۷۷۱۶/۵	۱۳۸۶	۱۳۸۵	مصارف
۶۵/۹	۷۲/۳	۱/۳	۴۲۱۲۳۴/۱	۴۱۵۷۸۸/۱	۶۵/۵	۶۸/۲	۴/۳	۴۲۵۱۹۹/۷	۴۰۷۵۱۱/۹	۱۳۸۶	۱۳۸۵	پرداخت‌های هزینه‌ای
۲۴/۶	۲۵/۳	۸/۰	۱۵۷۲۱۵/۸	۱۴۵۵۷۱/۰	۲۵/۹	۲۹/۵	-۴/۵	۱۶۸۱۳۷/۸	۱۷۶۱۲۰/۲	۱۳۸۶	۱۳۸۵	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۹/۵	۲/۴	۳۴۴/۳	۶۰۵۵۹/۲	۱۲۶۳۰/۰	۸/۶	۲/۳	۲۹۴/۹	۵۵۶۱۴/۱	۱۴۰۸۴/۴	۱۳۸۶	۱۳۸۵	تملک دارایی‌های مالی

۱- ارقام مصوب با توجه به متمم‌ها و اصلاحیه‌های بودجه تغییر یافته‌اند.

رشد و در مقایسه با رقم بودجه مصوب از $99/1$ درصد تحقق برخوردار بود. بدین ترتیب، براساس عملکرد درآمدها و پرداخت‌های هزینه‌ای دولت در سال 1386 ، تراز عملیاتی بودجه دولت 123131 میلیارد ریال کسری داشت.

در سال 1386 ، درآمدهای دولت شامل درآمدهای مالیاتی و سایر درآمدها (به استثنای درآمدهای اختصاصی) به 2982031 میلیارد ریال رسید که در مقایسه با رقم مصوب، $7/5$ درصد مازاد تحقق داشت. عملکرد مذکور در مقایسه با رقم مشابه سال قبل حدود $29/0$ درصد افزایش دارد. از مجموع درآمدهای مذکور، $191815/۳$ میلیارد ریال ($64/۳$ درصد) از محل درآمدهای مالیاتی و $106387/۸$ میلیارد ریال ($35/۷$ درصد) از محل سایر درآمدهای دولت حاصل گردید. نسبت‌های مذبور در سال 1385 به ترتیب $65/6$ و $34/4$ درصد بود. در این سال مانند سال گذشته مالیات عملکرد شرکت نفت به میزان 5 درصد ارزش نفت خام تولیدی و سود علی‌الحساب سهم دولت به میزان $4/5$ درصد ارزش نفت خام تولیدی کشور اخذ گردید و این ارقام به ترتیب در ردیف درآمدهای مالیاتی و سایر درآمدها طبقه‌بندی شد.

در سال 1386 ، دریافتی‌های دولت از محل واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای شامل فروش نفت و منابع حاصل از فروش اموال منقول و غیر منقول $174791/۸$ میلیارد ریال بود که در مقایسه با رقم مصوب $99/5$ درصد

پرداخت‌های هزینه‌ای (جاری) دولت (به استثنای پرداخت‌های اختصاصی) در سال 1386 به $421334/1$ میلیارد ریال رسید که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل از $1/۳$ درصد

گزارش اقتصادی و تراز نامه سال ۱۳۸۶

مقایسه با مصوب بودجه حدود ۲۴/۷ درصد کمتر تحقق یافت. این رقم که می‌توان آن را کسری کلی بودجه دولت محسوب کرد، از محل خالص واگذاری دارایی‌های مالی تامین گردید. در سال مورد بررسی، واگذاری دارایی‌های مالی معادل ۱۶۶۱۱۴ میلیارد ریال و تملک دارایی‌های مالی معادل ۶۰۵۵۹/۲ میلیارد ریال بود.

در سال ۱۳۸۶، مانده بدھکار حساب ذخیره تعهدات

ارزی، که به عنوان بخشی از عملیات خارج بودجه‌ای دولت از سال ۱۳۷۲ به بعد تلقی می‌گردد، ۷۴۶ میلیون ریال افزایش یافت. افزایش مانده بدھکار حساب مذکور در سال قبل معادل ۱۰/۶ میلیارد ریال بود. مانده این حساب در پایان سال ۱۳۸۶ به ۳۶۱۳۱/۶ میلیارد ریال رسید.

تحقیق و در مقایسه با رقم مشابه سال قبل ۴/۴ درصد کاهش داشت. در این سال تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پرداخت‌های عمرانی) ۱۵۷۲۱۵/۸ میلیارد ریال بود که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل از ۸/۰ درصد افزایش و در مقایسه با رقم مصوب از ۹۳/۵ درصد تحقق برخوردار شد. بدین ترتیب، خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای در سال ۱۳۸۶ معادل ۱۲۵۷۶/۱ میلیارد ریال بود.

با توجه به عملکرد درآمدها و پرداخت‌های هزینه‌ای و واگذاری و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، مجموع تراز عملیاتی و خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای در سال ۱۳۸۶ با ۱۰۵۵۵۴/۹ میلیارد ریال کسری مواجه گردید که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل ۲۸/۴ درصد کاهش داشت. رقم فوق در

**جدول ۲-۱۰- وضع مالی دولت
(به استثنای درآمدها و پرداخت‌های اختصاصی)**

(میلیارد ریال)

درصد تغییر		سال			
۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۵	(۱) ۱۳۸۴	
۲۹/۰	۱۵/۳	۲۹۸۲۰۳/۱	۲۳۱۱۳۰/۸	۲۰۰۳۷۴/۹	درآمدها
۲۶/۵	۱۲/۷	۱۹۱۸۱۵/۳	۱۵۱۶۲۰/۹	۱۳۴۵۷۴/۴	درآمدهای مالیاتی
۳۳/۸	۲۰/۸	۱۰۶۳۸۷/۸	۷۹۵۰۹/۹	۶۵۸۰۰/۵	سایر درآمدها
۱/۳	۲۵/۷	۴۲۱۲۴۴/۱	۴۱۵۷۸۸/۱	۳۳۰۸۸۴/۱	پرداخت‌های هزینه‌ای (جاری)
-۳۳/۳	۴۱/۵	-۱۲۳۱۳۱/۰	-۱۸۴۶۵۷/۳	-۱۳۰۵۰/۲	تراز عملیاتی
-۴/۴	-۲/۴	۱۷۴۷۹۱/۸	۱۸۲۲۷۹۷/۲	۱۸۷۲۹۴/۵	واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای
۸/۰	۲۳/۷	۱۵۷۲۱۵/۸	۱۴۵۵۷۱/۰	۱۱۷۶۳۸/۷	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پرداخت‌های عمرانی)
-۵۲/۸	-۴۶/۶	۱۷۵۷۶/۱	۳۷۲۲۶/۲	۶۹۶۵۵/۹	خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای
-۲۸/۴	۱۴۲/۳	-۱۰۵۵۵۴/۹	-۱۴۷۴۳۱/۲	-۶۰۸۵۳/۴	تراز عملیاتی و سرمایه‌ای

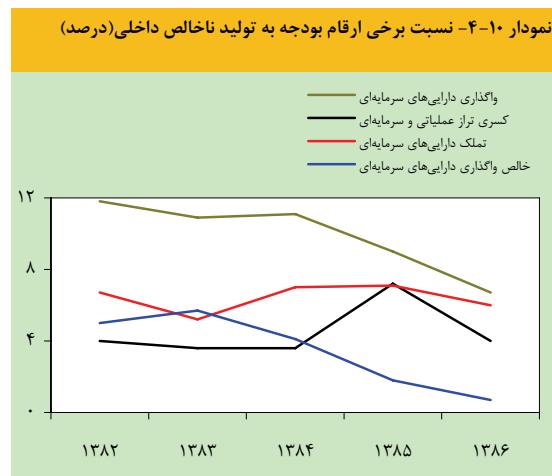
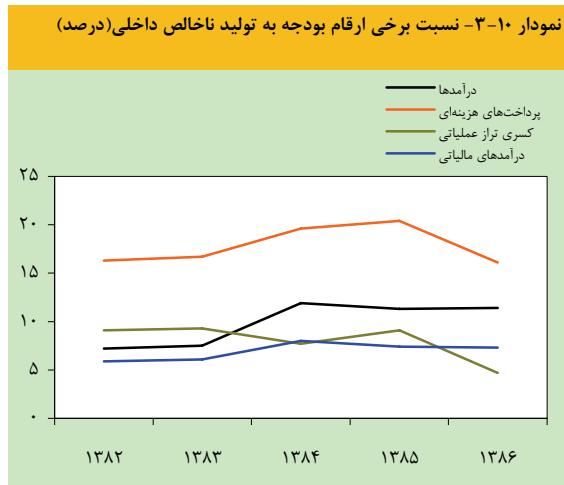
نسبت به تولید ناخالص داخلی

(درصد)

درآمدها
درآمدهای مالیاتی
سایر درآمدها
پرداخت‌های هزینه‌ای (جاری)
تراز عملیاتی
واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای
تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پرداخت‌های عمرانی)
خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای
تراز عملیاتی و سرمایه‌ای

۱- ارقام سال ۱۳۸۴ بدون احتساب رقم شفاف‌سازی قیمت (بیانه) حامل‌های انرژی است.

۱۰-۳-درآمدها و پرداختهای هزینه‌ای

در سال مورد بررسی، در میان اجزای مالیات‌های مستقیم، وصولی مالیات اشخاص حقوقی (شامل اشخاص حقوقی (۱۳۸۶)،^۲ و غیردولتی) معادل ۹۲۶۱۰/۸ میلیارد ریال بود که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل ۲۷/۱ درصد رشد و در مقایسه با رقم مصوب ۰/۶ درصد عدم تحقق داشت. علت عدم رشد ردیف مذبور، درصد رشد بالای مالیات اشخاص حقوقی دولتی بود. رشد بالای این جزء مالیاتی نسبت به سال قبل به میزان ۲۹/۴ درصد

^۲- طبق بند (ب) تبصره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور، به منظور تحقق مبلغ بیش‌بینی شده مالیات اشخاص حقوقی دولتی و مالیات عملکرد نفت، کلیه شرکت‌های دولتی و بانکها که برای عملکرد سال ۱۳۸۶ آنها سود ویژه بیش‌بینی شده بود، مکلف گردیدند تا هر ماه معادل یک دوازدهم رقم مصوب تعیین شده را به صورت علی‌الحساب به سازمان امور مالیاتی پرداخت نمایند.

در سال مورد بررسی، اقداماتی در حوزه نظام مالیاتی جهت نیل به اهدافی نظیر افزایش درآمدهای مالیاتی، ارتقای سطح سلامت نظام اداری، بهبود و ارتقای سطح فرهنگ مالیاتی، ارتقای بهره‌وری، توسعه منابع انسانی، مالیات الکترونیکی و کاهش وقفه مالیاتی توسط سازمان امور مالیاتی صورت گرفت. وصول مبلغی در حدود ۱۴۳ هزار میلیارد ریال مالیات مستقیم و کالا و خدمات (حدود ۲۸ درصد افزایش نسبت به سال قبل)، منطقی کردن ضرایب مالیاتی و اصلاح روش‌های ارزش‌گذاری املاک، تدوین نظامنامه و دستورالعمل رسیدگی به تخلفات ماموران مالیاتی، استاندارد کردن فرم استفاده از معافیت‌های مالیاتی، تدوین برنامه جامع آموزشی، راهاندازی سیستم مکانیزه نقل و انتقال املاک در شهر تهران و ۳۰ استان کشور و راهاندازی دادگاه‌های تخصصی مالیاتی از جمله اقدامات صورت گرفته توسط سازمان امور مالیاتی کشور در راستای اهداف یاد شده بود.

در سال ۱۳۸۶، درآمدهای مالیاتی دولت شامل مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم^(۱) معادل ۱۹۱۸۱۵/۳ میلیارد ریال بود که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل ۲۶/۵ درصد افزایش داشت. رقم مذبور در مقایسه با رقم مصوب بودجه از تحقیقی معادل ۹۷/۲ درصد برخوردار بود. از مجموع درآمدهای مالیاتی، ۱۲۶۳۳/۶ میلیارد ریال (۶۵/۹ درصد) از محل مالیات‌های مستقیم و ۶۵۴۸۱/۷ میلیارد ریال (۳۴/۱ درصد) از محل مالیات‌های غیرمستقیم وصول گردید که در مقایسه با ارقام مشابه سال قبل به ترتیب ۲۹/۳ و ۲۱/۴ درصد افزایش و در مقایسه با ارقام مصوب بودجه به ترتیب ۱/۲ درصد مازاد تحقق و ۹/۶ درصد عدم تحقق نشان می‌دهد. سهم مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم از کل درآمدهای مالیاتی دولت در سال ۱۳۸۵ به ترتیب ۴۶/۴ و ۳۵/۶ درصد بود.

^۱- در دستورالعمل آمارهای مالی دولت (GFSM ۲۰۰۱)، طبقبندی مالیات‌ها به مستقیم و غیرمستقیم وجود ندارد. به دلیل شباهت سرفصل‌های مالیاتی دستورالعمل جدید و سرفصل‌های موجود در طبقبندی مالیات‌ها در دستورالعمل قدیم، این طبقبندی حفظ شده است.

گزارش اقتصادی و تراز نامه سال ۱۳۸۶

با رقم مشابه سال قبل ۲۲/۶ درصد افزایش و در مقایسه با رقم مصوب ۸۶/۵ درصد تحقق داشت. افزایش ۱۶/۱ درصدی ارزش دلاری واردات نسبت به سال ۱۳۸۵ (واردات گمرکی)، افزایش نرخ موثر حقوق ورودی (از ۱۰/۴ درصد در سال ۱۳۸۵ به ۱۰/۹ درصد در سال ۱۳۸۶)، تغییر ترکیب کالاهای وارداتی و تغییر نرخ ارز مرجع از ۹۱۹۷ ریال به ارزی هر دلار در سال ۱۳۸۵ به ۹۲۸۵ ریال در سال ۱۳۸۶ از جمله علل افزایش مالیات بر واردات به شمار می‌آیند.

مالیات بر کالاهای خودرو و خدمات نیز در سال ۱۳۸۶ معادل ۱۶۶۶۲/۷ میلیارد ریال بود که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل ۱۸ درصد افزایش و در مقایسه با رقم مصوب ۳/۹ درصد مازاد تحقق داشت. مازاد تحقق ردیفهای «دو درصد مالیات سایر کالاهای»، «مالیات اشتراک تلفن‌های خودکار»، «مالیات شماره‌گذاری خودرو» و «عوارض خروج مسافر از مرزهای کشور» از جمله علل مازاد تحقق یاد شده بود. در میان اجزای مالیات بر کالاهای و خدمات، مالیات بر فروش فرآوردهای نفتی نسبت به سال قبل حدود ۱۲/۴ درصد افزایش یافت که با توجه به اعمال قیمت جدید بنzin از ابتدای تیر ماه ۱۳۸۶ و تثبیت قیمت سه حامل نفت گاز، نفت سفید و نفت کوره، افزایش میزان مالیات دریافتی از محل فروش حامل‌های انرژی عمده‌تر ناشی از افزایش مصرف فرآوردهای بود. در سال مورد بررسی، نرخ مالیات و عوارض مصرف حامل‌های مذکور در مقایسه با سال قبل تغییری نداشت.

بود. در این سال «مالیات عملکرد نفت»^(۱) نسبت به سال گذشته به میزان ۱۱/۹ درصد افزایش یافت. در سال ۱۳۸۶، مالیات اشخاص حقوقی دولتی (شامل مالیات عملکرد نفت) به میزان ۵/۰ درصد مازاد تحقق و مالیات اشخاص حقوقی غیردولتی به میزان ۳/۲ درصد عدم تحقق داشت.

وصولی مالیات بر درآمد شامل مالیات حقوق، مشاغل، مستغلات و متفرقه در سال ۱۳۸۶ معادل ۲۵۹۶۰/۶ میلیارد ریال بود که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل ۳۳/۵ درصد افزایش و در مقایسه با رقم مصوب ۳/۶ درصد مازاد تحقق داشت. همچنین در سال مورد بررسی، مالیات بر ثروت شامل مالیات بر ارث، نقل و انتقالات سرف Claw، حق تمبر و اوراق بهادر و متفرقه ۷۷۶۲/۳ میلیارد ریال بود که در مقایسه با رقم سال قبل ۴۴/۳ درصد رشد و در مقایسه با رقم مصوب ۱۷/۷ درصد مازاد تحقق داشت. علت عدمه مازاد تحقق این ردیف مالیاتی، مازاد تحقق ردیفهای نقل و انتقال سهام به مبلغ ۳۸۹/۶ میلیارد ریال، نقل و انتقالات سرف Claw به مبلغ ۶۳۱/۶ میلیارد ریال، مالیات بر ارث به مبلغ ۲۶۴/۴ میلیارد ریال، نقل و انتقال املاک به مبلغ ۸۴/۹ میلیارد ریال و ردیف سایر به مبلغ ۵۸/۸ میلیارد ریال بود.

در میان اجزای مالیات‌های غیرمستقیم، وصولی مالیات بر واردات مبلغ ۴۸۸۱۸/۹ میلیارد ریال بود که در مقایسه

جدول ۳-۱۰- قیمت، عوارض و مالیات قانونی چهار فرآورده اصلی نفتی در سال (۱۳۸۶)

نرخ مالیات و عوارض (به موجب قانون تجمیع)	قیمت (لیتر/ریال)	بنزین (سه ماهه اول سال)
۲۰ درصد مالیات و ۱۰ درصد عوارض	۸۰۰	بنزین (از اول تیر ماه تا پایان سال)
۲۰ درصد مالیات و ۱۰ درصد عوارض	۱۰۰۰	نفت گاز
۱۰ درصد عوارض	۱۶۵	نفت سفید
۱۰ درصد عوارض	۱۶۵	نفت کوره
۵ درصد عوارض	۹۴/۵	

۱- طبق تصویب‌نامه شماره ۵۹۸۹۸/ت ۳۷۲۵۰ مورخ ۱۳۸۶/۴/۱۹ هیئت محترم وزیران

- طبق جزء ۱ بند (ج) تبصره ۱۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور، وزارت نفت از طریق شرکت‌های دولتی تابعه ذی‌ربط مکلف شد معادل ۵ درصد از ارزش نفت خام تولیدی را تحت عنوان «مالیات قطعی عملکرد سال ۱۳۸۶» به حساب پست‌انکار دولت منظور و به شرح مقررات بند مذکور با دولت (خزانه‌داری کل کشور) تسویه حساب نماید. همچنین براساس بند (ب) تبصره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۶، ماهانه معادل یک دوازدهم رقم مصوب مالیات عملکرد نفت از محل صادرات نفت خام وصول و به ردیف مربوط واریز شد.

کادر شماره ۵- سهمیه‌بندی بنزین در سال ۱۳۸۶

مطابق بند (و) تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور، دولت موظف گردید حداکثر از ابتدای خرداد ماه ۱۳۸۶، بنزین تولید داخل به علاوه بنزین وارداتی تا سقف یارانه معادل ارزی ۲۲۲۵۰ میلیارد ریال را به صورت سهمیه‌بندی با اولویت استفاده از کارت هوشمند به قیمت هر لیتر ۱۰۰۰ ریال عرضه نماید. دستگاه‌های موضوع ماده ۱۶۰ قانون برنامه چهارم توسعه مجاز به استفاده از بنزین سهمیه‌بندی با قیمت هر لیتر ۱۰۰۰ ریال نمی‌باشند.

در سال ۱۳۸۶، تمامی اجزای سایر درآمدهای دولت، درآمدهای حاصل از مالکیت دولت، درآمدهای حاصل از جرایم و خسارات، درآمدهای حاصل از خدمات و فروش کالا و درآمدهای متفرقه در مقایسه با سال قبل افزایش داشتند. در سال مورد بررسی، درآمدهای حاصل از مالکیت دولت به ۸۶۱۳۷/۴ میلیارد ریال رسید که در مقایسه با سال قبل ۳۲/۵ درصد افزایش داشت و در مقایسه با رقم مصوب از ۵۰/۶ درصد مازاد تحقق برخوردار بود. مازاد تحقق یاد شده عمدتاً ناشی از مازاد تحقق ۶۱/۶ درصدی سود سهام شرکت‌های دولتی بود که آن هم به دلیل مازاد تحقق ۲۲۷/۷ درصدی سود سهام وزارت نفت بود. در سال ۱۳۸۶، سود سهام شرکت‌های دولتی نسبت به سال قبل ۲۸/۹ درصد افزایش یافت.

در سال مورد بررسی، درآمدهای حاصل از خدمات و فروش کالا به ۱۰۳۲۵/۱ میلیارد ریال بالغ گردید که در مقایسه با سال قبل ۲۹/۵ درصد افزایش و در مقایسه با رقم مصوب ۸۲/۶ درصد تحقق داشت. درآمدهای حاصل از جرایم و خسارات در سال ۱۳۸۶ به ۳۹۴۴/۹ میلیارد ریال رسید که در مقایسه با سال قبل از ۵۶/۳ درصد افزایش و در مقایسه با رقم مصوب از ۱۹/۳ درصد مازاد تحقق برخوردار بود. درآمدهای متفرقه نیز به ۵۹۸۰/۳ میلیارد ریال بالغ گردید که نسبت به سال قبل ۴۸/۹ درصد افزایش و نسبت به رقم مصوب بودجه ۸۳/۲ درصد تحقق یافت.

با توجه به عملکرد درآمدهای مالیاتی طی سه سال گذشته، نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی از ۷/۳ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۶/۷ درصد در سال ۱۳۸۵ و ۶/۶ درصد در سال ۱۳۸۶ رسید. بنابراین طی سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۶ نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی کاهش یافت. سهم درآمدهای مالیاتی در تامین هزینه‌های جاری در سال ۱۳۸۴ به سال ۱۳۸۵ ۴۰/۷ درصد بود که در سال ۱۳۸۵ به ۳۶/۵ درصد و در سال ۱۳۸۶ به ۴۵/۵ درصد رسید. سهم درآمدهای مالیاتی در تامین هزینه‌های جاری در سال ۱۳۸۵ نسبت به سال ۱۳۸۴ کاهش و در سال ۱۳۸۶ نسبت به سال ۱۳۸۵ افزایش یافت. سهم درآمدهای مالیاتی از کل درآمدهای مالیاتی در سال ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۶ کاهش یافت.

در سال ۱۳۸۶، سایر درآمدهای دولت شامل درآمدهای حاصل از مالکیت دولت، درآمدهای حاصل از خدمات و فروش کالا، درآمدهای حاصل از جرایم و خسارات و درآمدهای متفرقه در حدود ۱۰۶۳۸۷/۸ میلیارد ریال بود که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل ۳۳/۸ درصد رشد و در مقایسه با رقم مصوب بودجه ۳۲/۶ درصد مازاد تحقق داشت. مازاد تحقق ۵۰/۶ درصدی درآمدهای حاصل از مالکیت دولت به علت مازاد تحقق ۶۱/۶ درصدی سود سهام شرکت‌های دولتی، دلیل اصلی مازاد تحقق سایر درآمدهای دولت در سال مورد بررسی می‌باشد.

جدول ۴-۱۰- منابع بودجه عمومی دولت

(به استثنای درآمدهای اختصاصی)

(میلیارد ریال)

سهم(درصد)	سال					
	۱۳۸۶	۱۳۸۵	درصد تغییر	۱۳۸۶	۱۳۸۵	(۱) ۱۳۸۴
۴۶/۷	۴۰/۲	۲۹/۰	۱۵/۳	۲۹۸۲۰/۳/۱	۲۳۱۱۳۰/۸	۲۰۰۳۷۴/۹
۳۰/۰	۲۶/۴	۲۶/۵	۱۲/۷	۱۹۱۸۱۵/۳	۱۵۱۶۲۰/۹	۱۳۴۵۷۴/۴
۱۶/۷	۱۳/۸	۲۳/۸	۲۰/۸	۱۰۳۸۷/۸	۷۹۵۰/۹/۹	۶۵۸۰/۰/۵
۲۷/۳	۳۱/۸	-۴/۴	-۲/۴	۱۷۴۷۹۱/۸	۱۸۲۷۹۷/۲	۱۸۷۲۹۴/۵
۲۶/۰	۲۸/۰	۳/۱	۹۳/۳	۱۶۶۱۱۴/۰	۱۶۱۰۶/۲	۸۳۳۲۰/۷
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۱/۲	۲۲/۱	۶۳۹۱۰/۹/۰	۵۷۴۹۸۹/۲	۴۷۰۹۹/۱
جمع						

۱- ارقام سال ۱۳۸۴ بدون احتساب رقم شفاف‌سازی قیمت حامل‌های انرژی است.

درآمدها را دارا بودند. همچنین استان خراسان شمالی با ۵۱/۱ درصد رشد بیشترین و استان بوشهر با ۸/۶ درصد، کمترین میزان رشد وصولی درآمدها در سال ۱۳۸۶ در مقایسه با سال قبل را داشتند.

در سال ۱۳۸۶، پرداخت‌های هزینه‌ای (جاری) دولت^(۱) (به استثنای پرداخت‌های اختصاصی) معادل ۴۲۱۳۳۴/۱ میلیارد ریال بود که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل ۱/۳ درصد رشد و در مقایسه با رقم بودجه مصوب ۹۹/۱ درصد تحقق داشت. سهم پرداخت‌های هزینه‌ای دولت از مجموع پرداخت‌های هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در سال ۱۳۸۶ معادل ۷۲/۸ درصد بود که در مقایسه با نسبت مزبور در سال قبل (معادل ۷۴/۱ درصد) کاهش یافت.

در سال مورد بررسی، سهم هریک از ردیف‌های درآمدهای حاصل از مالکیت دولت، درآمدهای حاصل از خدمات و فروش کالا، درآمدهای حاصل از جرایم و خسارات و درآمدهای متفرقه از کل سایر درآمدها به ترتیب ۸۱/۰، ۹/۷، ۳/۷ و ۵/۶ درصد بود.

وصولی درآمدهای استانی در سال ۱۳۸۶ مبلغ ۶۲۴۲۷ میلیارد ریال (عمدتاً درآمدهای مالیاتی مستقیم) بود. عملکرد مذکور در مقایسه با رقم مشابه سال قبل حدود ۲۶/۹ درصد رشد و در مقایسه با رقم مصوب بودجه ۱۱۳/۴ درصد تحقق داشت. در سال مورد بررسی، در میان عملکرد استان‌های کشور، استان یزد با ۱۳۵ درصد تحقق و استان بوشهر با ۸۵/۶ درصد تحقق به ترتیب بیشترین و کمترین میزان تحقق

کادر شماره ۶- اصلاحیه‌های قانون بودجه سال ۱۳۸۶

۱- قانون اصلاح قانون بودجه سال ۱۳۸۶ (اصوب ۱۳۸۶/۱۰/۱۸):

به منظور رفع مشکلات اعتباری هزینه‌ای دستگاه‌های اجرایی در زمینه حقوق، مزايا، عیدي و سایر هزینه‌های پرسنلي کارکنان شاغل و بازنشسته، دولت اجازه یافته مشروط به عدم افزایش سقف بودجه عمومي در سال ۱۳۸۶، تا سقف مبلغ ۳۶۳۰۰ ميليارد ریال اعتبارات هزینه‌ای را افزایش دهد. مبلغ ۱۰۵۰۰ ميليارد ریال از اين افزایش از محل جابه‌جايی اعتبارات هزینه‌اي و مبلغ ۲۵۸۰۰ ميليارد ریال از محل کاهش سایر اعتبارات مندرج در قانون بودجه سال ۱۳۸۶ ۱۳۸۶ تامين مي‌گردد.

۲- قانون اصلاح بند (و) تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ (اصوب ۱۳۸۶/۲/۱۶):

در بند (و) تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۸۶، عبارت «قيمت هر ليتر نفت گاز از ابتداي خرداد ۱۳۸۶ مبلغ (۴۵۰) ریال تعين مي‌گردد» حذف مي‌شود.

۳- قانون الغای بند (ظ) تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ (اصوب ۱۳۸۶/۴/۵):

بند (ظ) تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۳۸۶^(۱) حذف مي‌شود.

۴- قانون اصلاح بند (ک) تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ (اصوب ۱۳۸۶/۶/۵):

در بند (ک) تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۸۶، کلمه «اشتعال» قبل از عبارت «ازدواج و مسكن» اضافه مي‌شود.

۵- قانون اصلاح بند (م) تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ (اصوب ۱۳۸۶/۹/۷):

عبارة «دولت مجاز است نسبت به تضمين تسهيلات اعطايي اين بند اقدام نماید» به انتهای بند (م) تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ اضافه مي‌شود.

۶- قانون الحق يك جزء به بند (ه) تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۸۶:

جزء ۲ به شرح زير به بند (ه) تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کشور الحق و متن بند (ه) به عنوان جزء ۱ تلقى مي‌شود: وزارت نفت مكلف است ۵۰۰ ميليارد ریال اعتبار مورد نياز برای احداث جاده‌های مرزی و ابنيه فني، استحکام و انسداد مرزها، تقويت امنيت استان‌ها، تقويت و توسيعه زيرساختمان‌های دولت الکترونيک و پرداخت تعهدات سنتات قبل را تامين كرده و در اختياز وزارت كشور قرار دهد.

۱- طبق بند (ظ) تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۳۸۶، مقرر شده بود به منظور بهبود خدمات به محرومین و اقشار آسيب‌يدير و ساماندهي تمرکز خدمات قابل ارائه به آنان، خدمات حمايتي به محرومین و اقشار نيازمند توسيع كميته امداد امام خميني و خدمات پيشگيري و توانبخشي توسيع سازمان بهزويسي انجام شود.

۱- شامل پرداخت‌های خزانه بابت اعتبارات هزینه‌ای (جاری) دستگاه‌های مرکزي و محلی (استانی)، حقوق و مزاياي مستمر کارکنان رسماً و پيماني دستگاه‌های اجرائي و همچنین ردیف‌های متفرقه جداول قانون بودجه سال ۱۳۸۶ مي‌باشد.

مشابه سال قبل به ترتیب ۰/۹ درصد کاهش و ۷/۹ درصد افزایش نشان داد.

در سال موردنرسی، در مجموع مبلغ ۹۳۱۸۸/۳ میلیارد ریال بابت حقوق و مزایای کارکنان (موضوع ردیف ۵۰۳۹۳۳) پرداخت شد که مبلغ ۲۲۳۶۷/۲ میلیارد ریال به صورت ملی و مبلغ ۷۰۸۲۱/۱ میلیارد ریال به صورت استانی پرداخت گردید. در این سال در راستای اجرای بند (ک) تبصره ۱۹ قانون بودجه و ماده ۱۵۰ قانون برنامه چهارم^(۱)، ضریب حقوق کارکنان دولت از ۴۳۰ در سال ۱۳۸۵ به ۴۵۴ در سال ۱۳۸۶ افزایش یافت.

از مجموع پرداخت‌های هزینه‌ای دولت در سال مورد بررسی، ۳۰۶۰۹۲/۷ میلیارد ریال (۷۲/۶ درصد) بابت پرداخت‌های هزینه‌ای ملی شامل پرداخت‌های درآمد - هزینه‌ای دستگاه‌های اجرایی، تقویت بنیه دفاعی، یارانه کالاهای اساسی، یارانه بنzin، حقوق و مزایای کارکنان و سایر موارد و ۱۱۵۲۴۱/۳ میلیارد ریال (۲۷/۴ درصد) بابت پرداخت‌های هزینه‌ای استانی بود. پرداخت‌های هزینه‌ای ملی و استانی نسبت به ارقام مصوب به ترتیب ۹۴/۸ و ۱۱۲/۷ درصد تحقق یافت که در مقایسه با ارقام

کادر شماره ۷- جزء ۱ بند (و) تبصره ۱۹ قانون بودجه سال ۱۳۸۶

مطابق جزء ۱ بند (و) تبصره ۱۹ قانون بودجه سال ۱۳۸۶، به منظور ایجاد هماهنگی و پرداخت به موقع حقوق و مزایای مستمر کارکنان رسمی و پیمانی شاغل در کلیه وزارت‌خانه‌ها و موسسات دولتی مذکور در ماده ۱۶۰ قانون برنامه چهارم توسعه، به استثنای وزارت اطلاعات و نیروهای مسلح، به دولت اجازه داده شد حداکثر تا پایان فروردین ماه ۱۳۸۶، اعتبارات مربوط به پرداخت‌های پرسنلی اعم از حقوق، انواع فوق العاده مستمر، حق عائله‌مندی و اولاد و همچنین پاداش پایان سال کارکنان یاد شده را از سقف اعتبارات هزینه‌ای مصوب دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی کسر و به سقف اعتبار ردیف ۵۰۳۹۳۳ با عنوان «وزارت امور اقتصادی و دارایی- اعتبار حقوق و مزایای کارکنان وزارت‌خانه‌ها، موسسات دولتی و دستگاه‌های اجرایی محلی» اضافه نماید.

مطابق ماده ۱ آیین‌نامه اجرایی جزء ۱ بند (و) تبصره ۱۹ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ (تصویب‌نامه شماره ۸۳۱۳۱-۳۷۱۴۲-۵) مورخ ۱۳۸۶/۱/۲۵ هیئت وزیران، اعتبارات یاد شده شامل حقوق و مزایای مستمر کارکنان رسمی و پیمانی اعم از حقوق، انواع فوق العاده‌های مستمر، حق عائله‌مندی و اولاد و پاداش پایان سال شاغلان و کسور بازنیستگی و حق بیمه و حق درمان سهم دولت کارکنان می‌باشد.

طبق گزارش وزارت امور اقتصادی و دارایی در سال ۱۳۸۶، اجرای مفاد جزء مذکور علی‌رغم مشکلات اجرایی آن و بدون افزایش اعتبارات و منابع نیروی انسانی و تشکیلات جدید در وزارت امور اقتصادی و دارایی در مرکز و استان‌ها، موجب انضباط مالی در دستگاه‌های اجرایی ذیرربط، شفافیت پرداخت‌های پرسنلی، صرف‌جویی و مصرف بهینه اعتبارات هزینه‌ای وزارت‌خانه‌ها و موسسات دولتی گردید.

کادر شماره ۸- تبصره ۱۵ قانون بودجه سال ۱۳۸۶

مطابق تبصره ۱۵ قانون بودجه سال ۱۳۸۶، به منظور هدفمند کردن یارانه‌ها در راستای کاهش فقر و نابرابری، توزیع عادلانه درآمد، کاهش فاصله دهکه‌های درآمدی، توانمندسازی گروه‌های آسیب‌پذیر، ارائه کمک‌های جبرانی از طریق نظام تامین اجتماعی و جایگزین نمودن طرح‌های تدریجی رفاه و تامین اجتماعی به جای پرداخت یارانه، دولت مکلف شد اعتبارات پیش‌بینی شده را برای خرید و تبدیل گندم به آرد و نان و تامین یارانه آرد، هدفمند کردن یارانه‌ها و کمک به اقشار آسیب‌پذیر، تعیین و تامین کالاهای یارانه‌ای کالا برگی و غیر کالا برگی مردم، تامین یارانه نهاده‌ها و عوامل تولید کشاورزی، مابهالتفاوت قیمت تعیین و تکلیف شده فروش (موضوع بند (ج) ماده ۳۹ قانون برنامه چهارم)^(۱)، تنظیم بازار کالا و ایفای تعهدات خاص (تامین کالاهای موردنیاز دانشگاه‌ها، مراکز آموزشی و دستگاه‌های اجرایی) و افزایش یارانه مواد غذایی خانواده‌های کم‌درآمد، زنان و کودکان بی‌سرپرست، مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی کشور و همچنین جمعیت ساکن در مناطق کمتر توسعه‌یافته هزینه نماید.

- طبق ماده ۱۵۰ قانون برنامه چهارم، دولت موظف گردید حقوق کلیه کارکنان و بازنیستگان دولت را طی برنامه چهارم و در ابتدای هر سال متناسب با نرخ تورم افزایش دهد.

گزارش اقتصادی و تراز نامه سال ۱۳۸۶

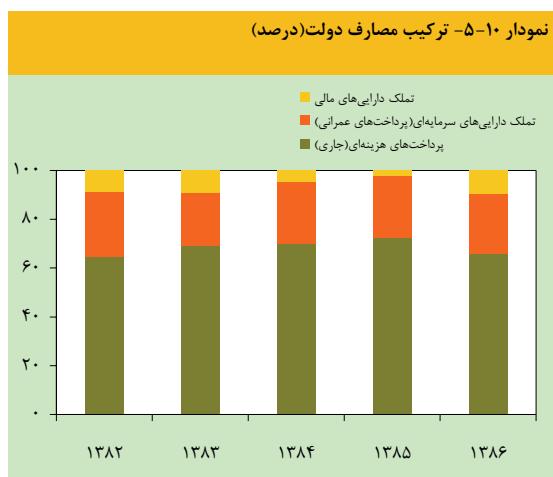
یارانه پرداختی در سال مورد بررسی، ۲۴۴۱۵ میلیارد ریال (۴۴/۶ درصد) بابت یارانه گندم، ۸۲۸۹/۶ میلیارد ریال ۱۵/۲ (درصد) بابت یارانه کود شیمیایی و ۵۲۲۵/۴ میلیارد ریال (۹/۶ درصد) بابت یارانه برنج، روغن و قند و شکر پرداخت شد.

۱-۳-۱۰- تراز عملیاتی بودجه عمومی دولت

در سال ۱۳۸۶، عملکرد بودجه عمومی دولت از نظر درآمدها و پرداخت‌های هزینه‌ای (بدون احتساب درآمدها و پرداخت‌های اختصاصی) به ترتیب معادل ۲۹۸۲۰۳/۱ ۴۲۱۳۳۴/۱ میلیارد ریال بود. به این ترتیب، تراز عملیاتی بودجه عمومی با ۱۲۳۱۳۱ میلیارد ریال کسری نسبت به رقم کسری تراز عملیاتی سال قبل ۳۳/۳ درصد کاهش نشان داد. رقم مذکور ۱۶/۶ درصد کمتر از رقم پیش‌بینی شده در بودجه مصوب بود.

۴-۱۰- واگذاری و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

در سال ۱۳۸۶، از مجموع ۱۷۴۷۹۱/۸ میلیارد ریال واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای، معادل ۹۹/۳ درصد از محل فروش نفت (شامل ۱۳۹۶۹۹/۱ میلیارد ریال فروش نفت خام، ۳۳۸۲۰ میلیارد ریال از محل درآمد موضوع جزء ۷ بند (ج) تبصره ۱۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ جهت واردات بنزین) و ۱۲۷۲/۷ میلیارد ریال (معادل ۰/۷ درصد) از محل فروش ساختمان‌ها و تاسیسات دولتی، فروش و واگذاری اراضی، فروش ماشین‌آلات و تجهیزات و فروش و واگذاری سایر دارایی‌های سرمایه‌ای به خزانه واریز گردید.

براساس آمار وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، مجموع یارانه پرداختی دولت در سال ۱۳۸۶ با ۵/۱ درصد کاهش نسبت به سال قبل به ۵۴۶۸۳/۷ میلیارد ریال بالغ گردید. در سال مذکور، نسبت یارانه پرداختی دولت به تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری به ۱/۹ درصد رسید که در مقایسه با نسبت مشابه سال قبل (۲/۵ درصد)، ۰/۶ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۸۶، در مجموع مبلغ ۵۴۶۸۳/۷ میلیارد ریال یارانه توسط سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، وزارت جهاد کشاورزی، سازمان دامپزشکی کشور، وزارت صنایع و معادن، سازمان هواشناسی کشوری، شرکت قطارهای مسافربری رجا، وزارت بازرگانی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پرداخت گردید. از مجموع

کادر شماره ۹- تصویب‌نامه هیئت وزیران در مورد بند (الف) تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۸۶

مطابق تصویب‌نامه شماره ۱۱۵۲۴۵/ت/۱۳۸۶/۷/۱۸ هـ مورخ ۱۳۸۶/۷/۱۸ هـ هیئت محترم وزیران و به استناد بند (الف) تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف شد معادل مبلغ ۱۵۱۲۷ میلیون دلار از درآمد حاصل از صادرات نفت خام را به نرخ روز تبدیل و معادل ریالی آن را به حساب درآمد عمومی (موضوع ردیف ۲۱۰۱۰۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۶) واریز نماید.

میلیون دلار بود که ۵۹۵۱۹/۱ میلیون دلار از رقم مذکور طبق جزء ۵ بند (ج) تبصره ۱۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور بابت ردیفهای مالیات عملکرد نفت (ردیف ۱۱۰۱۰۶)، سود علی‌الحساب سهم دولت از ارزش نفت خام تولیدی (ردیف ۱۳۰۱۰۲) و منابع حاصل از ارزش نفت خام تولیدی (ردیف ۲۱۰۱۰۱) به حساب‌های بانک مرکزی واریز گردید. در سال ۱۳۸۵، میانگین قیمت هر بشکه نفت خام صادراتی حدود ۵۷/۴ دلار، متوسط صادرات نفت خام معادل ۲۴۱۵/۳ هزار بشکه در روز، کل درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت خام معادل ۵۱۳۴۰/۹ میلیون دلار و رقم واریزی به حساب‌های بانک مرکزی بابت ردیفهای مذکور مبلغ ۴۵۶۲۶/۱ میلیون دلار بود.

(دلار) جدول ۱۰-۵-میانگین قیمت نفت خام صادراتی کشور

سال	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴	
۴۵	۴۰	۲۸		قانون بودجه
۷۵	۵۷/۴	۵۱/۶۵		عملکرد سال

در سال ۱۳۸۶، رقم عملکرد دریافتی از فروش نفت خام ۱۳۹۶۹۹/۱ میلیارد ریال بود که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل ۵/۹ درصد افزایش و در مقایسه با رقم مصوب ۳/۸ درصد مازاد تحقق داشت. دلیل مازاد تحقق عواید پیش‌بینی شده ناشی از فروش نفت خام، تحقق بالاتر نرخ تسعیر ارز به ریال نسبت به رقم مورد انتظار در تنظیم بودجه بود. طبق قانون بودجه ۱۳۸۶، مقرر گردید معادل ریالی ۱۵۱۲۷ میلیون دلار از درآمدهای نفتی به خزانه و مابقی به «حساب ذخیره ارزی حاصل از عواید نفت» واریز گردد^(۱).

براساس گزارش دریافتی از وزارت نفت، میانگین قیمت فروش هر بشکه نفت خام صادراتی ایران در سال مورد بررسی در حدود ۷۵ دلار و متوسط صادرات نفت خام در حدود ۲۴۸۹/۵ هزار بشکه در روز بود. مجموع درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت خام در سال ۱۳۸۶ بالغ بر ۶۵۹۰۹/۷ میلیون دلار بود.

کادر شماره ۱۰-واردادات بنزین در سال ۱۳۸۶

مطابق جزء ۷ بند (ج) تبصره ۱۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۶، به وزارت نفت از طریق شرکت‌های دولتی تابعه ذی‌ربط اجازه داده شد در سال ۱۳۸۶ در مقابل صادرات نفت خام و معاوضه آن، حداکثر تا معادل ارزی مبلغ ۳۳۸۲۰ میلیارد ریال نسبت به واردات بنزین مورد نیاز کشور اقدام نماید.

بابت واردات بنزین و ۱۷۷۰/۹ میلیون دلار بابت واردات گازوئیل بود.

در سال ۱۳۸۶، پرداخت بابت تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پرداخت‌های عمرانی) در مقایسه با رقم مشابه سال قبل ۸/۰ درصد افزایش و نسبت به رقم مصوب ۹۳/۵ درصد تحقق داشت. رشد پرداخت ردیفهای درآمد-هزینه‌ای دستگاه‌های اجرایی، پرداخت بابت مقاومسازی مدارس بدون استحکام و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی از جمله

مطابق گزارش وزارت نفت، در سال ۱۳۸۶ صادرات نفت خام به منظور واردات بنزین و گازوئیل مبلغ ۵۷۹۳/۷ میلیون دلار بود که از این مبلغ حدود ۴۰۲۲/۸ میلیون دلار

- مطابق ماده ۱ قانون برنامه چهارم، به منظور ایجاد ثبات در میزان استفاده از عواید ارزی حاصل از نفت در برنامه چهارم توسعه و تبدیل دارایی‌های حاصل از فروش نفت به دیگر انواع ذخایر و سرمایه‌گذاری و فراهم کردن امکان تحقق فعالیت‌های پیش‌بینی شده در برنامه، دولت مکلف است از سال ۱۳۸۴ مازاد عواید حاصل از نفت نسبت به ارقام پیش‌بینی شده در جدول شماره ۸ قانون برنامه چهارم را در «حساب ذخیره ارزی حاصل از عواید نفت» واریز نماید. سقف ارزی درآمد نفتی واریز به بدنه بودجه در جدول شماره ۸ قانون برنامه چهارم در سال ۱۳۸۶، مبلغ ۱۵۱۲۷ میلیون دلار بود.

گزارش اقتصادی و تراز نامه سال ۱۳۸۶

اجرایی ذی ربط پرداخت شد. رقم پرداختی در سال ۱۳۸۵ معادل ۷۴۳۳/۵ میلیارد ریال بود.

نسبت پرداختی بابت تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای شامل فروش نفت، در سال ۱۳۸۶ به ۸۹/۹ درصد بالغ گردید. این نسبت در سال ۱۳۸۵ معادل ۷۹/۶ درصد بود. در سال ۱۳۸۶، سهم پرداخت‌های هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از مجموع پرداخت‌های دولت به ترتیب حدود ۶۵/۹ و ۲۴/۶ درصد بود. نسبت‌های مزبور در سال ۱۳۸۵ به ترتیب معدل ۷۲/۳ و ۲۵/۳ درصد بود.

در سال ۱۳۸۶، با توجه به ارقام واگذاری و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که به ترتیب م معدل ۱۷۴۷۹۱/۸ و ۱۵۷۲۱۵/۸ میلیارد ریال بود، خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای به ۱۷۵۷۶/۱ میلیارد ریال رسید که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل (به میزان ۳۷۲۲۶/۲ میلیارد ریال) حدود ۵۲/۸ درصد کاهش داشت و در مقایسه با رقم مصوب بودجه نیز ۱۳۱/۷ درصد بیشتر تحقق یافت.

علل رشد تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بود. عدم تحقق ۱۸ درصدی «وراق مشارکت»- موضوع بند (الف) تبصره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۶^{۱۱} و عدم تحقق ۳۸/۱ درصدی ردیف «تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی» از جمله علل اصلی عدم تحقق تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در سال مورد بررسی بود. از مجموع پرداخت‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، ۱۲۲۸۰۴/۶ میلیارد ریال (۷۸/۱ درصد) بابت تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و ۳۴۴۱۱/۲ میلیارد ریال (۲۱/۹ درصد) بابت تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی است. نسبت عملکرد هریک از ردیف‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی و استانی به ارقام مصوب مربوط در سال ۱۳۸۶ به ترتیب ۹۳/۹ و ۹۲ درصد بود.

در سال ۱۳۸۶، براساس حکم ماده ۱۰ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (مصطفوی سال ۱۳۸۰) و حکم بند (د) تبصره ۱۲ قانون بودجه سال ۱۳۸۶، مبلغ ۶۰۴۷/۴ میلیارد ریال بابت تسريع در عملیات بازسازی مناطق زلزله‌زده بهم، پیش‌آگاهی‌ها، پیشگیری، امدادرسانی و بازسازی و نوسازی مناطق آسیب‌دیده از حوادث غیر مترقبه و زلزله به دستگاه‌های

جدول -۶-۱۰- مصارف بودجه عمومی دولت
(به استثنای پرداخت‌های اختصاصی)

(میلیارد ریال)

سهم(درصد)		درصد تغییر		سال			
۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۵	(۱)۱۳۸۴	
۶۵/۹	۷۲/۳	۱/۳	۲۵/۷	۴۲۱۳۳۴/۱	۴۱۵۷۸۸/۱	۳۳۰۸۸۴/۱	پرداخت‌های هزینه‌ای (جاری)
۲۴/۶	۲۵/۳	۸/۰	۲۳/۷	۱۵۷۲۱۵/۸	۱۴۵۵۷۱/۰	۱۱۷۶۳۸/۷	تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۹/۵	۲/۴	۳۴۴/۳	-۳۹/۳	۶۰۵۵۹/۲	۱۳۶۳۰/۱	۲۲۴۶۷/۳	تملک دارایی‌های مالی
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۱/۲	۲۲/۱	۶۳۹۱۰/۹۰	۵۷۴۹۸۹/۲	۴۷۰۹۹۰/۱	جمع

۱- ارقام سال ۱۳۸۴ بدون احتساب رقم یارانه حامل‌های انرژی است.

کسری مزبور عمدتاً از طریق برداشت از حساب ذخیره ارزی تامین گردید.

در سال ۱۳۸۶، نسبت کسری تراز عملیاتی و سرمایه‌ای دولت به تولید ناخالص داخلی م معدل ۳/۷ درصد بود که در مقایسه با نسبت مزبور در سال قبل (به میزان ۶/۵ درصد) به میزان ۲/۹ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد.

۱-۴-۱- تراز عملیاتی و سرمایه‌ای بودجه عمومی دولت

در سال ۱۳۸۶، مجموع تراز عملیاتی و خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای با ۱۰۵۵۵۴/۹ میلیارد ریال کسری مواجه گردید که در مقایسه با رقم کسری سال قبل به میزان ۱۴۷۴۳۱/۲ میلیارد ریال، حدود ۲۸/۴ درصد کاهش و در مقایسه با رقم مصوب بودجه ۷۵/۳ درصد تحقق داشت.

۱۰-۵- واگذاری و تملک دارایی‌های مالی

افزایش یافت و از ۱۶۰۳۸۸/۲ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۵ با حدود ۲/۸ درصد افزایش به ۱۶۴۸۸۱/۴ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۶ رسید. وصولی از محل واگذاری شرکت‌های دولتی به میزان ۳۲۹۵۶/۹ میلیارد ریال و استفاده از موجودی حساب ذخیره ارزی به میزان ۱۱۶۴۹۴/۳ میلیارد ریال، منابع اصلی تامین مالی داخلی بودجه دولت در سال ۱۳۸۶ بود. از مجموع استفاده از موجودی حساب ذخیره ارزی، ۷۷۶۸۱ میلیارد ریال به تامین مالی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، ۱۲۳۷۳ میلیارد ریال به بازپرداخت تهدئات ارزی، ۹۹۲۳/۵ میلیارد ریال بابت مقاومسازی مدارس بدون استحکام^(۱)، ۲۰۱۶/۸ میلیارد ریال بابت اختصاص ۲ درصد درآمد نفت برای مناطق نفتخیز و محروم و همچنین مبلغ ۹۵۰۰ میلیارد ریال در قالب متمم قانون بودجه سال ۱۳۸۶، بابت گازرسانی به روستاهای کشور^(۲) اختصاص یافت.

در سال ۱۳۸۶، واگذاری دارایی‌های مالی شامل استفاده از منابع خارجی و داخلی ۱۶۶۱۴ میلیارد ریال بود که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل ۳/۱ درصد رشد و در مقایسه با رقم بودجه مصوب ۱۵/۱ درصد عدم تحقق داشت. عدم تحقق مذکور عمدتاً ناشی از عدم تحقق ۴۲/۸ و ۶۰/۷ درصدی ردیف‌های استفاده از منابع خارجی، دریافت اصل وام‌های داخلی دولت و وصولی از محل واگذاری شرکت‌های دولتی بود. در سال مورد بررسی، معادل ۹۹/۳ درصد از مجموع واگذاری دارایی‌های مالی از محل منابع داخلی و تنها ۰/۷ درصد از محل منابع خارجی صورت گرفت. نسبت‌های مذکور در سال قبل به ترتیب ۹۹/۶ و ۰/۴ درصد بود.

در این سال استفاده از منابع داخلی شامل دریافت اصل وام‌های داخلی دولت، برگشتی از پرداخت‌های سال‌های قبل، فروش اوراق مشارکت، وصولی از محل واگذاری شرکت‌های دولتی و استفاده از موجودی حساب ذخیره ارزی

کادر شماره ۱۱- استفاده از حساب ذخیره ارزی به منظور اجرای طرح‌های عمرانی

مطابق تصویب‌نامه شماره ۱۶۶۰۰/ت/۳۷۲۲۵-۱۳۸۶/۲/۲۴ مورخ ۱۳۸۶/۲/۲۴ و به استناد بند (د) تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۸۶، بانک مرکزی موظف شد معادل ارزی مبلغ ۷۷۶۸۱ میلیارد ریال از موجودی حساب ذخیره ارزی را تا آذر ماه سال ۱۳۸۶ (هر ماه یک بار به نسبت برابر) به حساب خود برداشت و معادل ریالی وجود برداشتی را به حساب درآمد عمومی کشور واریز کند. استفاده از وجود مذکور برای تامین اعتبارات هزینه‌ای یا طرح‌های سرمایه‌ای غیر از موارد مذکور در بند (د) تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۸۶ (تسريع در اجرای عملیات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و خاتمه یافتن طرح‌ها و پروژه‌هایی که در سال‌های ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ به اتمام می‌رسند با اولویت طرح‌های فضول کشاورزی، منابع طبیعی، منابع آب و حمل و نقل و مجتمع‌های آبرسانی روستایی) به طور مطلق ممنوع است.

۱- مطابق «قانون اصلاح ماده ۱ قانون برنامه چهارم توسعه برای مقاومسازی مدارس بدون استحکام» (متمم اول بودجه ۱۳۸۵)، به دولت اجازه داده شد مبلغ ۶۰۹ میلیون دلار در سال ۱۳۸۵ و ۱۱۱۵ میلیون دلار در هر سال طی سال‌های ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۸ (جمعاً ۳۹۵۴ میلیون دلار) از محل موجودی حساب ذخیره ارزی بابت مقاومسازی مدارس بدون استحکام هزینه نماید.

۲- مطابق قانون اصلاح جداول شماره ۴ و ۸ قانون برنامه چهارم و قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور (مصطفوی ۱۳۸۶/۹/۷)، به دولت اجازه داده شد مبلغ ۹۵۰۰ میلیارد ریال از حساب ذخیره ارزی برداشت و برای تامین کسری اعتبار گازرسانی به روستاهای کشور اختصاص دهد.

کادر شماره ۱۲- استفاده از حساب ذخیره ارزی برای مقاومت سازی مدارس و اختصاص به مناطق محروم

مطابق تصویب‌نامه شماره ۱۳۸۶/۴/۴ هـ ۳۷۶۰۴/۴/۴ هیئت محترم وزیران و به استناد قانون اصلاح ماده ۱ قانون برنامه چهارم توسعه برای مقاومت سازی مدارس بدون استحکام (مصوب ۱۳۸۵) و ماده واحده قانون اصلاح جداول شماره ۴ و ۸ قانون برنامه چهارم توسعه و قانون بودجه سال ۱۳۸۵، به منظور اختصاص دو درصد از درآمد حاصل از صادرات نفت خام و گاز طبیعی به استان‌های نفت‌خیز و گازخیز شهرستان‌ها و بخش‌های محروم (مصوب ۱۳۸۵)، بانک مرکزی موظف شد برای تحقق منابع عمومی منظور شده در دو ردیف ۳۱۰۳۰۹ و ۳۱۰۳۱۰ قانون بودجه سال ۱۳۸۶، معادل ارزی به ترتیب مبلغ ۷۰۱۶/۸ میلیارد ریال از موجودی حساب ذخیره ارزی را تا آذر ماه سال ۱۳۸۶ (هر ماه یک بار به نسبت برابر) به حساب خود برداشت و معادل ریالی وجوده برداشتی را به حساب بانکی متمرکز وجوده منابع عمومی موضوع ردیف یاد شده به نام خزانه‌داری کل کشور نزد آن بانک واریز نماید.

عدالت» (مصطفی ۱۳۸۴/۱۱/۱۷ و اصلاح شده مورخ ۱۳۸۵/۸/۲۸) نیز توسط سازمان مزبور واگذار گردید. در این خصوص فعالیت‌های متنوعی توسط سازمان خصوصی‌سازی به عنوان دبیرخانه ستاد مرکزی توزیع سهام عدالت صورت گرفت که از آن جمله می‌توان به شناسایی مشمولان طرح، آماده‌سازی سهام شرکت‌های قابل واگذاری، واگذاری سهام و انجام وظایف دبیرخانه‌ای ستاد مرکزی اشاره نمود.

براساس گزارش سازمان خصوصی‌سازی، در سال ۱۳۸۶ مبلغ ۲۹۸۱۷۷/۵ میلیارد ریال از سهام شرکت‌های دولتی واگذار گردید که ۳۰۵۹۹/۹ میلیارد ریال (۱۰/۳ درصد) آن به صورت فروش سهام در بورس، ۷۴۵۰/۶ میلیارد ریال (۲/۵ درصد) به صورت مزايدة و ۲۳۲۵۰۰ میلیارد ریال (۷۸/۲ درصد) به صورت واگذاری سهام عدالت و ۲۷۶۲۷ میلیارد ریال (۹/۲ درصد) بابت رد دیون دولت بود.

در این سال تملک دارایی‌های مالی مبلغ ۶۰۵۵۹/۲ میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال قبل حدود ۴/۴ برابر شد و در مقایسه با رقم بودجه مصوب ۸/۹ درصد مازاد تحقق

در سال ۱۳۸۶، مبلغ ۴۸۹۳/۳ میلیارد ریال اوراق مشارکت دولت به فروش رسید^(۱) که در حدود ۲/۹ درصد از رقم واگذاری دارایی‌های مالی را تشکیل می‌داد. مبلغ مزبور در مقایسه با رقم مشابه سال قبل ۱/۹ درصد کاهش داشت.

در قانون بودجه سال ۱۳۸۶، مبلغ ۵۷۶۲۷ میلیارد ریال وصولی از محل واگذاری شرکت‌های دولتی پیش‌بینی شده بود، اما عملکرد وصولی از محل واگذاری شرکت‌های دولتی ۳۲۹۵۶/۹ میلیارد ریال بود که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل حدود ۴۰ برابر گردید و در مقایسه با رقم مصوب ۵۷/۲ درصد تحقق نشان می‌دهد.

در این سال علاوه بر واگذاری سهام متعلق به دولت بر مبنای قانون برنامه چهارم توسعه توسط سازمان خصوصی‌سازی، سهام دولتی بر مبنای «آیین‌نامه اجرایی افزایش ثروت خانوارهای ایرانی از طریق گسترش سهم بخش تعاوون براساس توزیع سهام

-۱- طبق جزء ۱ بند (الف) تبصره ۱ قانون بودجه سال ۱۳۸۶، به هیئت وزیران اجازه داده شد با رعایت مفاد قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت، تا مبلغ ۲۰۰۰۰ میلیارد ریال از سرمایه‌های مردم از طریق اوراق مشارکت استفاده نماید.

۱-۵-۱- خالص واگذاری دارایی‌های مالی

با توجه به ارقام واگذاری و تملک دارایی‌های مالی به ترتیب به میزان ۱۶۶۱۱۴ و ۶۰۵۵۹/۲ میلیارد ریال، خالص واگذاری دارایی‌های مالی در سال ۱۳۸۶ مبلغ ۱۰۵۵۵/۹ میلیارد ریال بود که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل ۲۸/۴ درصد کاهش و در مقایسه با رقم مصوب بودجه ۷۵/۳ درصد تحقق داشت. رقم مزبور برای تامین مالی کسری تراز عملیاتی و سرمایه‌ای استفاده گردید.

داشت. مبلغ ۱۰۵۸۴/۸ میلیارد ریال از رقم مذکور مربوط به موجودی حساب درآمد عمومی کشور نزد بانک مرکزی در پایان سال ۱۳۸۶ است^(۱). همچنین مبلغ ۱۲۳۷۳ میلیارد ریال بابت بازپرداخت تعهدات ارزی، مبلغ ۲۷۶۲۷ میلیارد ریال بابت بازپرداخت بدھی دولت به صندوق‌های بیمه و بازنشستگی و مبلغ ۹۹۷۴/۴ میلیارد ریال بابت سایر موارد پرداخت گردید.

^(۱)- بدون در نظر گرفتن موجودی حساب درآمد عمومی کشور نزد بانک مرکزی در پایان سال ۱۳۸۶، رقم تملک دارایی‌های مالی در سال ۱۳۸۶ نسبت به رقم مشابه سال قبل حدود ۳/۷ برابر گردید.